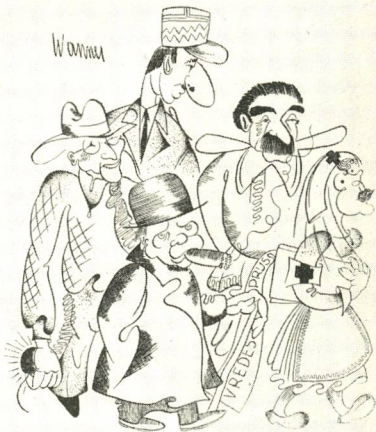

ROMMELPOT, satirisch weekblad, verscheen van 26 december 1945 tot 24 december 1949.

Rommelpot was een der publikaties van de N.V. Ontspanningslectuur, die kort na de Tweede Wereldoorlog in Antwerpen werd opgericht en waarvan Martha Dolfyn de afgevaardigd-beheerster en verantwoordelijke uitgeefster was. De redactionele leiding berustte bij Daniël Merlevede, die over een groepje medewerkers beschikte, meestal letterkundigen en journalisten, die allen onder schuilnamen schreven. Tot de bekendsten behoorden Romulus Pot (dr. Louis Ryckeboer), Decanus o.d. en Piet Punt (Albe), Piet Canneel (Valère Depauw), G. van Hasselt (Ernest Claes), de tekenaar Wannas (Herman Denkens). Albe zorgde o.m. voor puntdichten en voor een nieuwe versie van Reinaard de Vos, de „zwarte met het incivieke baardje”, een satire op de repressie na de Tweede Wereldoorlog, door de N.V. Ontspanningslectuur in boekvorm uitgegeven. Valère Depauw publiceerde in Rommelpot verhalen en ook passages uit het boek dat hij later in zijn Boekengilde Brederode zou uitgeven over zijn vriend, de gefusilleerde katholieke volksvertegenwoordiger Leo Vindevogel. Van Ernest Claes kwamen er verhalen die in de repressietijd gesitueerd zijn, bv. De Oude Moeder. Het blad verscheen op tijdschriftformaat en haalde spoedig een oplage van meer dan tienduizend exemplaren. De titel was geïnspireerd door Rommelpot van 't Hane-

NOBELPRIJS VOOR DEN VREDE 1945

kot, het hekeldicht van Vondel, waarvan de volledige titel als rubriekhoofd in het blad voorkwam. Na een jaar begonnen verzetsgroeperingen tegen het weekblad te ageren. Aan de stations werd de verkoop van het blad verboden, er volgden huiszoekingen en inbeslagneming van een aantal documenten en van exemplaren in diverse winkels. In de nacht van 14 op 15 juni 1947 ontplofte er bij het gebouw waar de N.V. Ontspanningslectuur was gevestigd een bom die in de buurt veel schade aanrichtte. Door dit alles werd de publikatie erg bemoeilijkt en soms onmogelijk gemaakt. In de herfst van 1947 begon in Antwerpen tegen de uitgeefster en de hoofdredacteur een proces dat meer dan eens werd uitgesteld en op 12 december 1948 leidde tot een voorwaardelijke geldboete als straf voor het uitoefenen van een „nadelige invloed” op de geest van het land in oorlogstijd (België was officieel nog in oorlog) en op de wederopvoeding. In beroep viel de beschuldiging over de nadelige invloed weg, en op 14 december 1948 volgde de vrijspraak.

De bedoeling van Rommelpot was op een satirische toon te reageren op de onrechtvaardigheden van de repressie die het volgens het blad „niet zo zeer om landverraad dan wel om Vlaamse gezindheid te doen is”. Rommelpot nam scherp de verdediging op van vervolgte Vlaamsgezinden en meende dat er uit hun rijen „een geduchte macht” zou groeien, „zowel op economisch en sociaal als op cultureel gebied”. Het blad wilde die herleving van de V.B. stimuleren. Het promoveerde de idee dat er een nieuwe partij moest komen en steunde in 1949 de oprichting van de Vlaamse Concentratie, waarvan het manifest in het blad werd afgedrukt.

LITERATUUR : H. Todts, *Hoop en Wanhoop der Vlaamsgezinden*, I (1961); - A. van Blanden, *Niet „op alle tonen gezwegen”*, in 't *Pallietkerke* (22 juli 1971); - A. de Bruyne, *Rommelpot*, in *De kwade jaren*, IV (1973, p. 7-68).

GASTON DURNEZ